

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Govor poslanca dra. Vitezića

v državnem zboru v 14. dan marca.

(Dalje.)

Res je sicer, da so se davkarjem in sodnijam izdale naredbe gledé rabe slovenskega jezika v vnanjem občevarjanju s strankami, a le preresnično je tudi, da se, kakor pri davkarjih, tako tudi pri sodnijah jako redko, skoro nikoli ne ravna po tacihi ukazih in naredbah.

V odgovoru na mojo interpelacijo se trdi, da ni pri političnih, sodnijskih in deželnihi oblastvih nikakih pritožeb gledé rabe slovanščine. Nu, to je popolnem neistinito, kajti pritožbe so skoro vsak dan.

Ravno tako neistinita je druga trditev, da se pri nameščevanju sodnijskih, političnih in finančnih služeb vsekdar v ozir jemljó jezikovno mešane razmere, kakeršne so v Istri. Da temu ni tako, dokazuje jasno ta okoliščina, da so pri večini političnih oblastev ali vsaj pri nekaterih ljudje, ki slovanščine ne znajo dovolj, ali v njej vsaj pismeno ne morejo občevarati. Pogosti so slučaji, da ni pri sodnijah niti jedna uradna osoba slovanščine zmožna.

Saj se pri natečajih za nameščenje služeb pri poštinih uradih na Primorskem znanje slovanskih jezikov niti ne zahteva. Še nedavno prigodil se je slučaj, o katerem je moj prijatelj Nabergoj opozoril gospoda trgovinskega ministra in kateri tudi jasno osvetljuje resnico trditve, da se le znanje italijanskega zahteva, da se slovanščina niti ne omeni, kakor da bi v Istri Slovanov ne bilo. Tudi poštne prejemni listi in druge tiskovine, ki so pri poštinih uradih v rabi, izdajajo se v italijanskem ali pa v italijanskem in nemškem, ne pa v hrvatskem ali pa v hrvatsko-nemškem jeziku, niti v tacihi krajih, kjer bivajo izključno Hrvati. V Istri govori se deloma slovenski, deloma hrvatski. A popolnem krivo je trditi, da tisti, ki znajo ta — tudi narečji imenovana — jezika, ne umejo slovenskega ali hrvatskega pisanega jezika.

Da je ta trditev istinita, morala bi pač tudi veljati za slovenski jezik v Kranjskeji in za srbsko-hrvatski v Dalmaciji. Tudi v teh deželah nahajata se ta dva jezika v uradnem občevarjanju, ne da bi bilo kakih pritožeb. To je baš le izgovor, in da je ta ugovor ničev, dokazuje nam zgodovinski faktum, da je na otoku Koku skozi stoletja za vlade Frankopanov hrvaščina z glagolsko pisavo bila izključni uradni jezik. In da se je ta praksa ohranila ne le za beneške vlade, temveč do početka sedanje avstrijske vlade, o tem svedoči zvezki pisem, ki se hranijo v arhivu okrajne sodnije v Koku, v katerih je veliko notarskih pisem v hrvatskem jeziku z glagolico pisanih.

Kar se tiče javnega življenja, razvidi se, gospoda moja, kako se nam Slovanom v Istri godi, najbolj iz tega, da se niti deželni zakoni in deželne naredbe hrvatski ne objavljajo. Zahteva se izpolnjevanje zakonov, prebivalcem pa se neče povedati, kaki so ti zakoni. Mislim, da kaj jednacega ni v nobenej drugej evropskeji deželi. (Poslanec Raič: Le v Avstriji možno!)

Vsi razglasi, vsi pozivi pišejo se kakor posamičnim občinskim članom, tako tudi občinam ali le v italijanskem, ali v nemškem jeziku, jako redko-kedaj slovenski, hrvatski pa nikdar.

V prejšnjih časih spisavali so se dekreti profesorjem in učiteljem v dveh jezikih, namreč Italijanom italijanski in nemški, Slovincem slovenski in nemški, Hrvatom hrvatski in nemški. Seveda bila je že de facto, če tudi ne de jure, nemščina upejljana kot državni jezik.

Sedaj pa se hoče Hrvate in Slovence popolnem odstraniti, piše se ali samo nemški, ali pa italijanski. Ali se pač to strinja s programom preuzvišenega gospoda ministerskega predsednika? Posamičnim občinam mojega domačega otoka se je celo onemogočilo, napraviti na slavni državni zbor peticijo, naj se uvede hrvaščina v šole in urade.

Hrvatje se silijo, pisati svoja imena po italijanskem načinu. Vsled moje v seji dne 6. decembra 1882 stavljené interpelacije je ministerstvo notranjih zadev z dekretom z dne 10. maja l. l. predpisalo načela, po katerih se imajo upisati slovanska rodbinska imena v nekaterih krajih Istre, v krstne, poročne in mrtvaške matrike in pa v izvadkih iz teh matrik. Po tej naredbi ni dovoljeno, da bi se v izvadkih imena pisala po sedanjem splošno pripoznanem pravopisu, če tudi le v oklepah (čujte! na desni), in kar se tiče novega upisovanja, je strankam sicer dovoljeno, da smejo zahtevati, da se upisuje v pravilnej mimo zadnjega upisa pravilnej pisavi, a k temu treba posebnega zapisnika, na zapisnik pa koleka za 50 kr. (Poslanec Raič: Ravnopravnost v Avstriji!)

Jaz mislim, gospoda, da je povsod prosto, pisati svoje ime po takratnem pravopisu, kajti pravopis — to je obče znano — preminja se v vseh jezikih; pravopis se spreminja ne le v hrvatskem, ampak tudi v nemškem, italijanskem in v vseh drugih jezikih. Vsacemu mora tedaj biti dovoljeno, da piše svoje ime po pravopisu, ki je baš veljaven. A tega se Hrvatom v Istri neče dovoliti. Podvreči se morajo vsem formalnostim in vsem stroškom. To je tem čudneje, ker je to v Dalmaciji, kjer tudi hrvaščina v navadi, brez zadržka dovoljeno. V Istri pa se kaj takega ne sme zgoditi.

(Dalje prih.)

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XI. Poglavlje.

Ponočni sprevod.

(Dalje.)

Naprej šel je car v meniški obleki, bil na prsi in klical glasno:

— Moj Bog, usmili se mene, grešnika! Usmili se mene nevrednega psa! Usmili se moje ponižane glave! Daj večni mir dušam onih, katere sem jaz pomoril po nedolžnem!

Pred cerkvenimi vrati pal je Ivan onemogel na tla.

Svetilci osvetili so starko, sedečo na cerkvenem pragu. Ona je podala carju tresočo roko.

— Ustani, ljubi oče, — rekla je Onufrevna, — hočem ti pomagati. Davno te že čakam. Pojdiva notri, Ivanček, in moliva vkupé.

Novi sprevodi, tudi v črnih oblekah in kutah pomikali so se po ulicah s prižganimi baklami proti cerkvi. Skozi cerkvena vrata prihajali so vedno novi opričniki v cerkev, stare podobe svetnikov gledale

so nevoljno na nje z visokih sten in cerkvenih kupelj.

Sredi, do tedaj tihe noči, razlegalo se je več sto glasov; daleč se je slišalo zvonjenje in petje psalmov.

Jetniki v tamnicah plavili so kvišku in zarožljali z verigami in začeli so poslušati.

— Car ima jutranjo službo božjo! — rekli so: — omeči, Bog njegovo srce in napolni z milostjo njegovo dušo!

Mali otroci v slobodskih hišah, ki so spali blizu svojih mater, prebudili so se in začeli jokati.

Marsikaka mati ni mogla dolgo potolažiti svojega otroka.

— Molči! — rekla je nazadnje, — molči, da te ne bode slišal Maljuta.

Ko je zaslišal Maljutino ime, nehal je jokati vsak otrok in v strahu pritisnil se k svoji materi, ter sredi noči slišalo se je zopet samo petje opričnikov in neprestano zvonjenje zvonov.

XII. Poglavlje.

Obrekovanje.

Solnce je bilo izšlo, pa jutro ni bilo veselo za Maljuto. Ko se je vrnil domov, ni našel sina, in prišlo mu je na misel, da je Maksim za zmiraj zapustil slobodo. Velika je bila jeza Gregorja Lukja-

noviča. Na vse kraje poslal je gonjce za sinom. Konjarje, ki so spali, ko je bežal Maksim, vrgel je Maljuta v tamnico.

Ježé obrvi, škripajoč z zobmi, hodil je po cesti gori in doli in premišljal, ali hoče naznaniti carju, ali pa prikriti mu Maksimov beg.

Ropot konjskih kopit in veselo govorjenje zaslišalo se je za njegovim hrbtom. Maljuta ozrl se je okrog. Carjevič z Basmanovom in tolpo veselih mladeničev vračal se je z jutranjega sprehoda domov. Rahla zemlja bila je razmočena in konjem se je udiralo skoraj do kolen. Ko je zagledal Maljuto, pognal je carjevič v skok svojega brzonogega kabardijskega konja, in obrizgal je z blatom Gregorja Lukjanoviča.

— Priklanjam se ti do tal, bojar Maljuta! — rekel je carjevič, ustavljajoč konja. — Srečali smo ravnokar tvoje gonjce. Vidi se, da je Maksimu bilo hudo pri tebi, ker ti je ubežal. Ali si ga pa morda poslal sam v Moskvo po bojarsko kapo, potem si se pa premislil.

In carjevič se je zahotel.

Maljuta je po navadi zlezel s konja. Stojé odkrit, brisal si je blato z dlano s svojega obraza. Njegove strupene oči hotele so prodreti carjeviča.

(Dalje prih.)

Letošnji proračun v državnem zboru.

VII.

Glavno debato o budgetu zaključil je tudi letos 13. dne t. m. glavni poročevalec Henrik grof Cla-Martinic, kateri zastopal je v odličnem govoru budgetnega odseka nasvete.

In tako bi bilo torej šesteto petero dnij parlamentarnega našega leta, kateri so nam tudi letos pod jedno z vspomladanskimi hudourniki prinesli celo povodenj pozitivnih in negativnih fraz iz nemško-liberalnega pogorja! Parlamentarnih blagoslovov le so levičarski govorniki dali tudi v letošnji budgetnej debati tistemu, s čemer nam dan na dan prihajajo židovsko-nemški časopisi, in obilo tistega, kar smo že videli v štirih prejšnjih debatah, kazalo se nam je le v novej lupini! Nemška ta gospoda je namreč obrabila svoje meče, pošel jej je že smodnik in temeljitejša, radikalnejša postopati proti sedanjemu vladnemu sistemu, to jej ne kaže, ker sicer znal bi jej nad glavo priplavati hujši Damoklejev meč, nego bila je to obsodba z besedami „fakcijska opozicija“. In tako je treba v parlamentarno našo zgodovino zapisati, da je levičarskemu kritikovanju sedanje notranje politike avstrijske o priliki letošnje budgetne debate manjkalo pred vsem originalnosti in ganljivosti, kar pa pomeni le-to, da si državno-zborska levica od letošnje setve ne more obetati rumenega klasja ni na višavah, ni v nižavah faktorjev, odločujočih in vladajočih avstrijsko javno mnenje in življenje! Kolikor bolj pa je manjšina dokazivala, da ona še vedno svet opazuje s svojega starega in ozkosrčnega stališča, ki jo je pripravilo ob sposobnost za vladanje, v istej meri pojavljala so se na desnej strani državne zbornice načela, katera jedina mogó državo avstrijsko storiti močno in od vseh njenih narodov ljubljeno, katera torej avtonomistično stranko morajo omiliti vladarju države in podložnikom njegovim! Zastopniki raznih narodnostij in teženj zagovarjali so tu vlado samo zbog njenega pravičnega programa, da si bi jo lahko sami najhujše obsojevali, ker tako dolgo odlašajo z dejanskim izvrševanjem svojega programa, to je z zdravljenjem in odpravljenjem starih narodnostnih krivic, ki so tem hujše, čem bolj se starajo vetric osnovnega državnega prava! Z istim močnim zatajevanjem samega sebe pozdravila je desnica predloge za ukrepe, s katerimi bi se plašo nemštvo na Českem spravilo v varno zavetje! Poslanec dr. Russ hotel je s svojim nasvetom gledé upravne razdelitve kraljevine Česke priskočiti nemškemu živlu na pomoč, in v tem podpirala ga je desnica, to podporo zagotovil je Nemcem česko ime in domovino nad vse ljubeci, ponosni Mladočeh dr. Edvard Grégr! Če se je pa tem spravoljubivim prizorom naslednje dni koj pristoni izven parlamenta bojevit epilog, to ni krivda Čehov, a to je druga važna njih zasluga! Podloga mirovnim pogojem je bila dana in Čehi bili so pripravljeni, stopiti v razgovore. Ali, kar se je na to zljubilo in zazdelo zjedinjenej levici, Russovemu programu namreč prinesli čisto raznorodne predloge samo zato, da večina mora zavreči ves program, — to je taktika, ki si je pri resnej stranki misliti ne moremo! In tudi te zadeve konec pripomogel je brez dvojbe, da je vzišla avtonomistična stranka tudi iz letošnje budgetne debate okrepčana, z novimi zmagami oživljena, kar zapisujemo v dobro tudi politiki naše slovenske, ker imamo nadeje, da državno-zborska večina v boljše moči in stanovitosti tudi več stori za nas Slovence, v čislih imajoč mnoge usluge, s katerimi so jo že dokajkrat pri tej ali onej priliki nesebično obvezali Slovencev poslanci!

Glavno, grofa Clama poročilo, v katerem odseva češko rodoljubje v istej meri kakor avstrijsko domoljubje „prvega češkega kavalirja“ (kakor rada naglašajo „Politik“), odlikuje se tudi letos po svoji jasnej natančnosti, strogeji predmetnosti, slednjič pa tudi po elegantnej polemiki, s katero uničeval je Plenerjeve finančne zavijače, dra. Russa svarila Čehom, ne prenačiti se, dra. Mengerja barbarska pripodabljanja itd. Burno je desnica odobrovala to-le izjavo z ozirom na izimne naredbe: „Če se pa-gospod poslanec Hebške trgovske zbornice ni pomišljal, uporabo obstoječega zakona proti druhalu hudodelcev in zarotnikov, to uporabo zakona po dolžnosti odobreno od obeh zbornic državnega zbora, imenovati rojenca strahu, kako je po tem neki imenovati tega zakona posvetovanje in sklepanje, z izrečeno, obče znano in s činjenicami podprto namero, da se ta zakon uporablja, ne zoper druhal hudodelcev, nego

zoper politične nasprotnike. In to, gospoda moja, zgodilo se je pri vas!“ Jako burno pritrdjevanje je spremljalo odličnega govornika tudi, ko je, — k sklepu omenja, da dovoljujejo sedaj sredstva za nadajevanje državnega gospodarstva, ker upajo, da so na pravih potih, po katerih se z delom invztrajnostjo dospeti dá do zaželjenega smotra — štajerskega poslanca uverjal, „da tudi v teh prsah bijó prava avstrijska srca in da so srca le-ta na mestu pravem!“ —

Zbornica ja na to že v tistej seji preko nasprotnega glasovanja zjedinjene levice šla o budgetu v specijalno debato, katero naš list popisuje v svojih dopisih z Dunaja.

— o. —

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. marca.

Specijalna budgetna debata v ponedeljek v državnem zboru še ni bila končana, in se še danes nadaljuje. — Predloga o galiskem fondu zemljiške odveze dobila je sicer v dotičnem odseku 5 glasov večine, a ima jako malo upanja, da bi se vsprejela v zbornici, zato se v tem zasedanju državnemu zboru najbrž še predložila ne bode. — Zakon o urejenju duhovenske plače pride še pred Veliko nočjo v zbornici na vrsto. Zato pa ni misliti, da bi se pretrgalo zasedanje državnega zbora, kakor se je poročalo. Velikonočne počitnice se pa začno, že 4. aprila in bodo trajale do 25.

Po nasvetu svetnika moravskega namestništva Januške sklenila je večina moravskega deželnega sveta naročiti Binskej občini, da za bodoče šolsko leto ustanovi dverazredno česko šolo v četrtem mestnem okraju.

Klubu upiranj hrvatske vlade bode sedež ravnateljstva Zagorske železnice v Pešti in poslovni jezik pri njej bode madjarski.

Ogerska gospodiska zbornica je potrdila konečne račune mej Ogersko in Hrvatsko za 1881. l. Predvčeraj se je sešla deželna konferenca ogerskih Srbov. Prišlo je kakih 60 oseb iz vseh delov dežele, mej njimi trije zastopniki duhovenstva, odvetniki, in zdravniki. Ta konferenca ima namen sestaviti program bodočega političnega delovanja, pred vsem pa odločiti, ali naj se poprimejo Srbi aktivne ali pasivne politike. Kakor kaže je večina zato, da Srbi podpirajo sedanje ogersko vlado.

Vnanje države.

Predsednik srbskega kasacijskega dvora, dr. Kristić imenovan je državnim svetnikom.

Na obletnico San Stefanskoga miru poslala je „Slavjanska beseda“ v Sofiji brzjavne častitke Ignatjevu, Dondukov-Korzakovu, Aksakovu in Gurku. Ignatjev je odgovoril: „Živela zedinjena Bolgarija!“

Novo italijansko ministerstvo bo baje še danes sestavljeno, in najbrž iz samih levičarjev.

Francoska vlada je v zbornici predvčeraj izjavila, da misli, da dosedanje pogodbe o izročenju zločincev zadostujejo mejnarodnim dolžnostim, in si toraj Francija ne bode dala zvezati rok z nikakimi daljšimi mejnarodnimi navedbami proti anarhistom. — Francoska vlada se sedaj bavi z vprašanjem, koliko bi zahtevala vojne odškodnine od Kitaja. Zagotavlja se, da misli zahtevati 150 milijonov frankov. Generalu Courbetu je neki dano povelje, zasesti otok Haiman. Misli se, da se Kitajci temu ne bodo ustavljali.

Državno sodišče v Kristijanji obsojuje norveške ministre in državne svetnike drugega za drugim. Kralj je tedaj prisiljen izbrati si novo ministerstvo. Poklicanih je že bilo več mož h kralju, pa noben ne mara prevzeti sestave novega ministerstva.

Zdravje angleškega ministerskega predsednika se kaj počasi boljša. — Lord Derby je pretečeno sredo imel pri, v Devonshire-klubu prirejenem, banketu govor, v katerem je izjavil, da so vse vesti o Gladstonovem odstopu izmišljene. O egiptovskem vprašanju je pa rekel, da bi bila morda Anglija bolje storila, ko ne bi bila šla v Egipt, sedaj pa, ko je to storila, mora deželo in njene naprave postaviti na zdravo podlago. Pred nekoliko časom se je mislilo, da bo to kmalu mogoče, pa dogodki so silnejši kakor ljudje. — Poročila iz Sudana so vedno neugodnejša. Celó ozemlje na jugu od Berberja se je spuntalo. Ustajniki obdajajo Chartum od vseh strani, vse zveze so popolnem pretrgane. Položaj Gordonov je jako težaven, pa vender je še vedno nekaj upanja. Iz Berberja sta odposlana dva pisa k Gordonu. — Po poročilih iz Suakima poročajo ogleduhi, da Osman Digma stoji blizu Tamaniaba. Angleško poveljništvo misli tja poslati svoje čete.

Dopisi.

Iz Zagreba 25. marca. [Izv. dop.] Zveza prijateljstva ter bratinske ljubezni mej Hrvati in Slovenci pritrjena je na novo sinočnim velikim koncertom, katerega so priredili na korist „Narodnemu domu“ v Ljubljani Zagrebški Slovenci s pomočjo

hrvatskih pevskih društev „Kola“, „Hrv. Lire“ in „Sloge“ v novej veliki dvorani hrvatskega „Sokola“. — K sijajnemu uspehu te veselice pripomogli so v prvi vrsti Ljubljanski pevci z g. Medenom na čelu, nič manje gori imenovana tri pevska društva, ter Sokolski orkester in napokon vojniška glasba domačega nadv. Leopoldovega pešpolka št. 53, katero je polkovnik radovoljno ter brezplačno stavil odboru na razpolaganje.

S noči ob 8. uri začela se je polniti krasna dvorana, in mogli smo opaziti, mej prisotnimi vse iskrene prijatelje Slovencev, na čelu jim predsednika jugoslovanske akademije dra. Fr. Račkega, župana Jos. Hofmana, dr. Fr. Maskovića, dr. Marijana Derencina in mnogo družih hrvatskih odličnjakov, a kar je oličnejih Slovencev v Zagrebu so vsi prišli. Došlo je nekaj gostov celo iz Siska in iz Karlovca. Mej katerimi smo radostni zagledali našega priljubljenega skladatelja g. Fr. Vilharja. Iz Ljubljane sta prišla gg. Fr. Hren in Zupančič, iz Sevnice notar g. Veršec, iz Krškega g. Omahen.

Prvo točko obširnega programa ouverturo Zajčevega „Bana Legeta“ odigral je Sokolov orkester pod vodstvom profesora Klaića precizno, ter si je tim bolj mladi ljubljene Zagrebškega občinstva pridobil novih simpatij.

Ljubljanski oktet (Meden, Pribil, Stamcar, Pelan, Stegnar, Justin, Nolti, Paternoster) pozdravljen je bil pri nastopu živahno, in četudi ni povsem uspeła prva pesen, Nedvedova „V ljubem si ostala kraj“, je zbrano občinstvo ipak zvalo pevce tako odločno, da so zapeli še „Tičico“, v katerej ljubkejši pesnici je brilisal Medenov tenor tako, da je pohvala postala vseobča in živahno navdušena.

Jenkov „Naprej“ odigrali so tamburaši „Hrvatske Lire“ tako točno in krepko, da so morali dodati še jedno narodno hrvatsko.

Ker so ravno zdaj v hrvatskem gledališči producirajo Španjolski dijaki, je bilo zanimivo primerjati veštino pravih hrvatskih dijakov z nepravimi španjolskimi, ki baje neso ni dijaki, niti Španjolci, (bili so se v Budimpešti nekaj spriji mej seboj po domače, pa so po srbski kleli, če je resnica, kakor sem čul govoriti).

Vilharjevega „Mornarja“ pel je g. Meden s takim občutkom, da je na mah elektriziral občinstvo, ki je sicer vajeno dobrih tenorov. Čuli smo v Zagrebu že dosti tenorov, celo jakših od Medena, ali tako ljubkega in čistega tenora nismo še čuli, tako v srce segajočega, kakor je Medenov, ni kmalu najti.

Četirikat je bil poklican na oder in rokoplosk ni prenehal, predno se ni Meden še jedenkrat oglasil.

Rossinijevo ouverturo iz opere „Vilim Tell“ odigrala je vojaška glasba, Zajčeva „Iztočno zoro“ pelo je „Kolo“, Zajčeva „Domovino“ „Sloga“, oba dva zbora morala sta se ponoviti.

Pri Ipavčevi „Da te ljubim“ je priklopelo navdušenje do vrhunca; tako ljubka skladba, kakor je ta Ipavčeva, je redko najti, in kako izborna lepo so jo peli! In Medenov solo! Da se je morala ponoviti, se razumeva samo po sebi.

Zajčeva „Zrinjsko Frankopanko“ peli so skupno pevci „Kola“ in „Sloge“ s spremljevanjem orkestra. Tudi ta točka se je dvakrat pela.

Vsi Zajčevi zbori odlikujejo se z nekako junaško odločnostjo in človeka kar vzdigne tak krepki zbor, dočim so slovenske pesni, katere smo pri tem koncertu čuli, mile in v srce dirajoče.

Bilo je že blizu polnoči, ko se je dovršil koncert na splošno zadovoljnost, potem smo se razšli, ne domov, ampak mlado ljudstvo je začelo po taktu vojničke bande plesati, a mi drugi, ki nismo več za tak posel, razšli smo se stranom na galerije, stranom v podzemskie prostore, kjer se je točila tekočina „vinum, laetificans cor hominis“ kakor pravi sveto pismo, pa tudi dobra piva in tako smo se razveseljevali Hrvati in Slovenci do ranega jutra.

Da je naš Ljubljanski oktet (bilo jih je tudi brez g. Medena, ki se ne udeležuje rad pri takih zgodah itak osem, kajti nazadnje se je pridružil pevcem g. Čamernik) tudi v podzemskih prostorih storil svojo dolžnost ter blagodejno deloval na naš sluh, ni mi treba posebej poudarjati. Ravno tako so hrvatski pevci bili neumorni. Takoj so se sledile zdravice jedna lepša od druge, narečito g. Fr. Vilharju, Ljubljanskim pevcem, slogi naše, to se vé da tudi planinskim Hrvatom, dokler se nismo napokon vender le poizgubili s srčno željo, da bi skoraj mogli Slovenci v „Narodnem domu“ slično veselico prirediti našim hrvatskim bratom.

Uspeh te veselice bo tudi v materialnem oziru prinesel par stotakov k zgradi, katero bomo krstili „Slovenski dom“, ne „Narodni dom“, ker smo v nevarnosti, da nas ne prešine kedaj spravljalnost in da ne bi pri takej priložnosti napisali po nemški „Nationalhaus“ nad vrata novemu poslopju. Račun o dohodkih in stroških priobčimo o svojem času.

Danes imajo naši Ljubljanski gostje banket, a drevi se povrnejo nazaj v Ljubljano, kamor jih bodo spremljale naše in hrvatskega naroda najsrčnije simpatije.

Iz seje mestnega zbora Ljubljanskega.

Razen važne točke jezikovnega vprašanja in raznih imenovanj, o katerih smo že govorili, razpravljale so se v zadnji seji še sledeče stvari.

Mestni odbornik g. Murnik utemeljeval je svoj samostalni predlog gledé ustanov obrtnih učilnic na Kranjskem. Predlagatelj pravi, da se zgodovina obrtnih šol na Kranjskem in v Ljubljani prične l. 1856, ko se je pričela na tedanji nižji realki v Ljubljani nedeljska obrtna šola, katera pa zahtevam obrtnega pouka, dolgo ni zadostovala. 1872 l. sklicalo je ministerstvo za uk in bogočastje komisijo za obrtne šole na Dunaj, katere se je udeležil tudi tedanji župan Ljubljanski, Dežman, kot povabljen izvedenec.

Ta komisija je z ozirom na gospodarstvene in šolske razmere na Kranjskem, nasvetovala naj bi se v prvi vrsti pospeševal obrtni pouk v glavnem mestu, kot najvažnejšem kraju vse dežele.

Ministerstvo je vsled tega nasveta 1878 izreklo, da je pripravljeno prevzeti nekoliko stroškov za obrtno šolo v Ljubljani, pa le s tem pogojem, da se prične v tej šoli večerni pouk ob delavnikih, da se razširi in da je mesto prinaša vsako leto vsaj 500 gld. Ako se izpolnijo ti pogoji, potem bode ministerstvo iz državnega zaklada izposlovalo za to šolo vsako leto 2000 gld. podpore. Že takrat pa je mislilo ministerstvo na ustanovo popolne obrtne šole, kajti iz ustanovnega prineska 2000 gld. za to šolo, nakupila so se tudi taka učila, ki imajo služiti razširjeni obrtni šoli. A šola ostala je v prvotnem stanju, in leta 1879 prosila sta mestni zbor Ljubljanski in kranjska trgovska in obrtna zbornica na merodajnem mestu, da bi se v Ljubljani ustanovila državna obrtna šola. Došel je odgovor, da državni dohodki sedaj ne dovoljujejo te ustanovitve, priporočalo pa se je, naj bi kranjski učenci, pohajali državno obrtno šolo v Gradci in v pospeševanju tega ustanovilo je ministerstvo tri ustanove. Kranjski učenci napredujejo izvrstno in slovó kot najboljši učenci na tej šoli celo na Dunaji pri ministerstvu.

Obrtni pouk se bode gotovo uspešno predru-gačil vsled Najvišjega sklepa z dne 30. julija 1880, po katerem spadajo vse obrtne šole v področje ministerstva za uk in bogočastje ne pa, kakor doslej ministerstva trgovskega.

Sklicala se je na Dunaji tudi posebna komisija za obrtni pouk.

V obče pač vlada mnenje, da se do 1885 l. ne ustanovi nobena nova obrtna šola, ali bode pa pri tem ostalo, je dvomljivo. Zatrjevalo se je, da se ustanovi v Kamni Gorici in v Železnikih izdelovalnica pušek, kakor v Borovljah, tudi da pride od ministerstva odposlani strokovnjak na Kranjsko, da ogleda tolikanj važno Kranjsko domačo obrtnijo kar bi bilo jako koristno, a ni se še ustanovila puškarija in tudi strokovnjaka ni še v deželi.

Treba je tedaj delati na to, da se ustanoví ostrokovna šola za lesno obrt v Ljubljani. Lesna obrt ima na Kranjskem največjo važnost, kajti 345 oseb ima patente za to obrt, v Ljubljani jih je 36, v okolici Ljubljanskej 59, največ na Vižmarjih in v Št. Vidu. Jako mnogo se izdeluje bišne oprave, ki se izvaža na jug, kamor se sploh lahko veliko razpeča. Pospeševalo bi se pa tudi po tukajšnji šoli strugarstvo, ki je tesno zvezano z mizarstvom, a tudi kolarstvo, dokaj številno zastopano a malo razvito, bi kaj živo napredovati zmoglo, ko bi dobilo pouka.

Lesna obrt je precejšnja v Škofjeloškem, Radoviškem, Velikolaškem, Ribniškem in v Metliškem okraji. Da se ustanovi taka šola pospeševalo bi se v njej tudi boljše izdelovanje kmetijskega orodja, in bi tedaj ta šola služila v prospeh kmetijstva. Predlagatelj nasvetuje naj bi se mestni zbor obrnil do c. kr. vlade z utemeljeno prošnjo za ustanovo strokovne šole za lesno obrt v Ljubljani, katero podpirati z vsemi močmi se mestna občina Ljubljanska zaveže. Šolskemu in finančnemu odseku

pa naj se naroča, staviti mestnemu odboru, kar najhitreje mogoče, v tej zadevi svoje nasvete.

Predlogi g. Murnika se jednoglasno vsprejmo. Mestni odbornik Dr. Zarnik poroča v imenu personalnega in pravnega odseka, naj se dovoli udovi magistratnega služabnika Ivani Sukovčevi penzija letnih 110 gld. in 11 gld. letne podpore vsakemu njenih peterih otrok. (Vsprejeto.)

Dr. Zarnik poroča na dalje o prošnji Ivana in Ane Zupanc, ki sta jamčila za kavcijo umrlega kontrolorja Vaclava Denkelna in prosita da bi jima ne bilo treba plačati 434 gld. 14 1/2 kr. šolske doklade, katerih je v blagajnici manjkalo. Poročevalec nasvetuje, da se prošnja ne usliši, čemur zbor pritrdi.

Dr. Mosché poroča o skontiranju mestne blagajne dne 10. decembra l. l. in predlaga, naj se poročilo odobri. Ob enem opomni, da so izredno dobro vodjene knjige loterijskega posojila, po načelih dvojnega knjigovodstva. Mestni zbor poročilo odobri.

Mestni odbornik gosp. Hribar poroča v imenu finančnega odseka o mestne klavnice in mestne loterijske zaklade računskem zaključku za l. 1883. Poročevalec nasvetuje, naj bi se pri anglobanki na Dunaji in pri stajerski eskomptni banki v Gradci založeni vrednostni papirji vzeli v lastno varstvo. Mestni zbor temu pritrdi, odobri zaključek in da mestni blagajnici absolutorij.

Mestni odbornik gosp. Ravni har izraža željo, naj bi se računski zaključki s toliko števkami litografirani izročili mestnim odbornikom, katerej želji se bode v prihodnje vstrežalo.

Po nasvetu poročevalca finančnega odseka gosp. dr. Mosché-ta pritrdi mestni zbor, da plača mestna blagajnica polovico stroškov za vzdrževanje realkega poslopja in da reši mestni magistrat v lastnem delokrogu prošnjo g. Elije Predoviča zaradi uložene kavcije v znesku 54 gld. 40 kr. Ko je še mestni odbornik g. Žužek poročalo g. inženirja Podhagskega pozivu gledé reguliranja Ljubljance, se je sklenila javna seja.

Domače stvari.

— (Presvitli cesar) podaril je za pravo farne cerkve v Rožeku na Koroškem 50 gld.

— (O slovenskih sedanjih razmerah) prinaša vrli Dunajski „Parlamentar“ v svojej 11. štef. od 16. t. m. Gopis, ki jako dobro pojasnjuje slovensko politiko, ki se v Ljubljani dela v treh taborih, in ki zlasti v večjem delu svojem hvali uzornih štajerskih Slovencev gibanje na narodno-gospodarskem polji, za katero vé priobčiti mnogo činjenic. Veseli nas priznanje v vsega priporočenja vrednem „Parlamentarji“, da so politične ideje, ki jih „Slovenski Narod“ goji in širi za Slovence, jedino prave! —

— (Iz Gradca se nam piše v 24. dan t. m. Gospod predsednik deželne sodnije Gertscher je uložil pred nekaj dnevi prošnjo za penzijo pri c. kr. nadsodnji. Srečen pot!

— (Promocija.) Gospod Janko Babnik, rodem Ljutomerčan, bil je 20 t. m. na Dunajskem vseučilišči promoviran doktorjem prava.

— („Škrata“) izide danes 6. številka. Podjetje postalo je redno. Uredništvo je nedavno za nerredno izdajanje lista v lanskem tečaju vsled državnega pravdnika obtožbe bilo obsojeno na 10 gld. globe.

— (Nemško gledališče v Ljubljani) dobil je za prihodnjo sezono zopet dosedanjí ravnatelj Mondheim. Zastopniki posestnikov lož neso bili za gospoda Mondheima, a deželni odbor bil je jednoglasno zanj. Posestniki lož, so posebno tožili, da jim g. Mondheim previsoke cene stavi za nekatere predstave. In taki nemški magnati a la Karol Leskovic, Henrik Maurer in Camilo Baumgartner bočejo Nemštvo v Ljubljani rešiti in vender jim je ustopena v ložo po 60 kr. predraga!

— (Deželni šolski svet koroški) odbil je prošnjo krajnega šolskega sveta v Šmihelu, naj se uvede slovenski pouk vsaj v prvih dveh razredih. Krajni šolski svet obrnil se bo z isto prošnjo na ministerstvo.

— (Potres) bil je pretekli ponedeljek 24. t. m. zvečer ob 9. uri v Djakovem. Poškodovanih je več hiš in farna cerkev. Nova stolna cerkev ni poškodovana.

— (Privredni občni zbor zveze slovenskih posojilnic) bode 6. aprila t. l. (v nedeljo) ob 1 1/2 ur predpoludne v dvorani Celjske Čitalnice. Med drugim se bode posvetovalo o ustanovitvi novih posojilnic, sploh o razvitku narodnih

denarnih zavodov, o njihovem poslovanji in o raznih narodno-gospodarskih zadevah. Natančni dnevni red objavi „Zadruga“ v 2. številki, ki bode izšla zadnjega t. m. — Kdor se namerava na „Zadrugo“ naročiti naj to pred zadnjim dnevom t. m. stori, da se zamore potrebno število iztisov naročiti.

— (Povabilo.) Cesarjevič Rudolfovo sadje-rejsko društvo za Spodnji Štajer bode imelo v četrtek 27, t. m. popoldne svoj redni občni zbor v Št. Jurji ob južnej železnici po sledečem obravnavnem redu: 1. Poročilo društvenega ravnateljstva, 2. blagajnikovo poročilo, 3. prednašanje, 4. nasveti in predlogi društvenikov. K obilnej udeležbi naj uljudneje vabi odbor.

— (Razpisana je služba) učitelja na jednorazrednici v Vodichah. Plača 500 gld. in stanovanje, Prošnje do 30. aprila t. l. na okr. šolski svet v Kamniku.

Telegram „Slovenskemu Narodu“:

Budimpešta 26. marca. Blizu 800 delavcev v premogovih jamah v Salgo-Tarjanu ustavilo je vsled ščuvanja delo. Prišlo je do izgrediv. Žandarji in vojaki napravili so zopet red. Jeden delavec mrtev, štirje ranjeni. Delavci so zopet povzeli delo,

Razne vesti.

* (Gledališčni vlak.) V nedeljo pripeljal je posebni vlak z Dunaja 600 oseb, ki so šli gledat novo češko gledališče. To je zopet nov dokaz da so Čehi dobro zastopani na Dunaji, in da je imel oni Čeh prav, ki se je bil izjavil, da je Dunaj bolj češki, nego Praga nemška.

* (Bolgarska požrtovalnost.) Nedavno v Rumuniji umrli Bolgar Rašto Popović je zapustil za šole v Šumli poldrugi milijon frankov,

* (Prebivalstvo Bolgarije) znaša po najzadnjem ljudskem številenju 2,007.919 duš,

* (Šenk in njegovi tovariši.) Zagovornik Karla Šenka, dr. Steger, uložil je prošnjo za pomiloščenje. — Na Hugo Šenka pa morajo noč in dan paziti, da se sam ne umori. Šlosarek je ves razjarjen v ječi, kajti pričakoval je, ker je vse obstal, da ga bodo priporočili pomiloščenju, zdaj se pa jezi, ko ga je upanje goljufalo. Tudi njega morajo stražiti.

Tržno poročilo.

Tedensko poročilo tvrdke Sch. & W. na Dunaji 22. marca.

Na današnjeji žitnej borsi s pšenico malo kupčije, cena nepremenjena. Rž za 10 kr. višja, kakor prejšnji teden. Ječmen brez kupčije. Kuruza nepremenjena, oves drži ceno. Danes notiramo tu na Dunaji (ab Dunaj): Tisa pšenica 76—78 k. gld. 10.40—70; banatska 76—78 k. gld. 9.95—10.55; gorenjo-ogerska rudeča 76—79 k. gld. 10.—10.50. — Rž 71—72 k. gld. 8.85—9.15, vlaška 8.25—30. — Kuruza 6.90—95. Oves, prešešetan 7.60—75, prima do 7.80. — Termin: Jara pšenica 9.83—85, maj-juni pšenica 10.—, jesenska pšenica 10.40—83; jara rž 8.30—32, maj-juni rž 8.42—45, jesenska rž 8.20—25, jara oves 7.44—46 — maj-juni kuruza 6.97—7.—

Tedensko poročilo tvrdke G. & J. D. v Budimpešti 22. marca.

Gledé pšeničnih prememb. — Rž zaradi nedostatka dobrega blaga v trdni ceni gld. 8.—8.30. — Ječmen polnozrnat čisto blago 7.25—7.40, slabše blago 6.80 do 7.— težko oddati. Oves drži ceno. Navadno blago gld. 6.80—7.— fino čisto blago se plačuje po gld. 7.— do 7.30. — Kuruza stara gld. 6.60—6.65, nova gld. 6.— do 6.15, dobra kuruza za krmu sposobna gld. 6.25—6.35. Termin: Jara pšenica gld. 9.45—9.47. Jesenski oves gld. 6.63—6.67. — Jesenska pšenica gld. 10.05 do 10.07, banatska kuruza za maj, junij gld. 6.57 do 6.50 —

Poslano.

Slavno uredništvo!

V znanstvenem delu „Wiener Allgemeine Zeitung“ od 18 t. m. štef. 1456 čita se, da ameriški list „Scientific American“ stavi predlog, da bi se uporabila sila vetra in in to tako, da bi se aerodinamičnimi motorji (veterjačami) nabrala v akumulatorje in ta sila pozneje po potrebi rabila.

Jemljem si slobodo, pozornost slavnega uredništva obrniti na to, da ta ideja ni nova, ampak, da sem jaz ta predlog stavljal že v svojem dopisu na „Jugoslavensko Akademijo znanosti in umjetnosti“ dne 18. februarja in to pogledom na burjo, ki hladi v Primorskih krajih. Pri tej priliki sem tudi aproksimativno izračunal, da je sila tega vetra samo v področji naše cesarjevine 24 milijard konjskih sil, sila, katera je tolika, da bi mogla za tri minute srednjo letino cele naše monarhije preobrniti v moko.

V tem dopisu sem tudi pozornost „Jugoslavenske akademije“ obrnil na to, da proučenje burje bi tudi v znanstvenem oziru bilo koristno.

Razlog, zakaj pozornost slavnega uredništva obračam na to, je glavni ta, da kadar se ta ideja v prakso prenese, se ne bode zopet reklo, da smo jo dobili od Nemcev, Amerikancev ali Angležev, ampak, da se je že prej pri nas porodila.

Ptuj dne 20. marca 1884.

Dr. Herman.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močina v mm.
24. marca	7. zjutraj	731.40 mm.	— 0.4° C	sl. vzh.	jas.	0.00 mm.
	2. pop.	728.40 mm.	+ 10.2° C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	728.40 mm.	+ 6.2° C	sl. vzh.	obl.	
25. marca	7. zjutraj	727.78 mm.	+ 0.8° C	sl. jvz.	obl.	1.00 mm.
	2. pop.	727.12 mm.	+ 8.4° C	sl. jvz.	obl.	
	9. zvečer	728.42 mm.	+ 4.0° C	sl. vzh.	obl.	

Srednja temperatura obeh dni je znašala + 5.3° in + 4.4°, oziroma za 0.5° in 0.7° pod normalom.

Tržne cene v Ljubljani dné 26. marca t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	8	12
Rež,	5	85
Ječmen	5	20
Oves,	3	25
Ajda,	5	85
Proso,	5	85
Koruza,	5	53
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	3	38
Maslo, kilogram	1	10
Mast,	—	88
Speh frišen	—	60
„ povojen,	—	72
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	2
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	62
Telečje	—	64
Svinjsko	—	64
Kostrunovo	—	40
Kokoš	—	55
Gošob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	23
Slama,	2	5
Drva trda, 4 kv. metre	7	60
„ mehka,	4	50

Dunajska borza dné 26. marca t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	85 kr.
Srebrna renta	80	90
Zlata renta	101	80
5% marena renta	95	35
Akcije narodne banke	843	—
Kreditne akcije	326	—
London	121	35
S. obro	—	—
Napol.	—	60 1/2
C. kr. cekini	5	68
Nemške marke	59	25
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123
Državne srečke iz l. 1864.	100 gld.	169
4% avstr. zlata renta, davka prosta.	101	85
Ogrska zlata renta 6%	122	55
„ „ 4 1/2%	92	—
„ papirna renta 5%	88	60
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	104	50
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	114
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	120	75
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	107	30
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	105	50
Kreditne srečke	100 gld.	173
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	118
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	236

Pretužnega srca javljam vsem sorodnikom, sočutečim prijateljem in znancem žalostno vest o smrti svojega presrečno ljubljeneega nepozabljivega očeta, gospoda

Anton-a Tomc-a, c. kr. okrajnega tajnika v p.,

ki je danes ob 2. uri popoldne po kratkem trpljenju v 66. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Zemeljski ostanki predragega umrlega se bodo v četrtek dné 27. marca ob 4. uri popoldne v mrtvaški hiši št. 7 v Slonovih ulicah blagoslovili in potem na mirovdvoru pri Sv. Krištofu večnemu počitku izročili.

Sv. maše zadušnice brale se bodo v soboto 29. t. m. ob 9. uri zjutraj v farnej cerkvi Marijinega oznanenja.

V Ljubljani, dné 25. marca 1884.

Žalujoča hči

(192)

Justina Tomc.

Pivovarna v Senožečah

ima v zalogi

izvrstno domačo pivo

letošnjega izdelka v sodčkih in botelijah. Priporoča se vsem dosedanjim prejemnikom in drugim gostilničarjem, ki želé slav. občinstvu postreči z zdravo pijačo. Postrežba je natančna in ceno.

Senožee, pošta Postojina.

(184—3)

Skladbe,

zložil F. S. Vilhar.

Prva knjiga teh skladb, koje so že do sedaj v slovanskem svetu nemalo senzacijo vzbudile, dotiskana je. Po zadržaji zanimiva je za vsacega, koji se z glasbo ali petjem bavi; ona obsega: I. samospeve, II. moške zборе, III. mešane zборе in IV. skladbe za glasovir.

Knjiga je vrlo okusno opravljena ter ima na velikem formatu 92 strani. Prodava jo v Ljubljani knjigarna J. Giontini-jeva po 2 gld. 40 kr.; dobi se pa tudi pri skladatelji samem v Karlovcu (Hrvatska) po 2 gld. 20 kr.

(160—5)

Stanovališče na deželi

proda se z ugodnimi pogoji.

Lepa, prostorna in pripravna vila,

s 1 1/2 ha. vrta in travnika, 42 minut vožnje po železnici od Celja: — v pritličji: veranda, elegantna veža, 3 sobe, kuhinja, čumnata za jedila, angl. W. perilnica, klet za zelenjavo, hlev za perutnino, drvarnica; — v podzemlji: 2 kleti; — lepe kamnitne stopnice peljejo v prvo nadstropje s 5 sobami, 1 kabinetom, balkonom, angl. W. L. — V drugem nadstropji so: 2 sobi, 1 čumnata in podstrešje.

Vsa okna imajo vnanje in notranje predoknice (šaluzije) in dvojna okna. Sobe imajo švedske peči. Na vrtu je kopalnica.

Popraševanja pod: S. N. 918 samo s poštanim receptom poste restante Gradec.

(189—2)

Tuji:

dné 25. marca.

Pri Slonu: Eislner z Dunaja. — Baron Lenk iz Grada. — Friedenheim z Dunaja. — Vitez plam. Oskar iz Trsta. Pri Matci: Sokhor z Dunaja. — Vitez plam. Kalenberger iz Radovljice. — Schneider, Hochstätter z Dunaja. Pri južnem kolodvoru: Böhm iz Grada. — Morini iz Maribora. — Fogel iz Bejaka. — Keller iz Metza.

Umrli so v Ljubljani:

21. marca: Marija Lampert, učilniškega revidenta hči, 13 let, 7 mesecev, Rimska cesta št. 17, za spridenjem krvi. — Janez Šiškar, delavec, 25 let, sv. Petra cesta št. 48, — je nagle smrti umrl in bode pregledan. 22. marca: Marež Mlakar, delavec, zdaj kaznenec, 35 let, Ulice na Grad št. 12, za jetiko. 20. marca: Marija Uranč, ključavničarjeva žena, 30 let, za vnetjem možganov.

VIZITNICE

v elegantnej obliki priporoča po nižji ceni „Narodna Tiskarna“ v Ljubljani.

Skandinavski cirkus bolhá je semkaj prišel.

297 naučenih človeških bolhá se bode produciralo in predstavljalo vse mogoče gimnastične vaje in šaljive prizore čudovite umetnosti v kostimih. Več se naznani po plakatih.

(193)

Z velespoštovanjem poslovođa.

100 do 150 rudokopov na čep, (Gedinghauer),

dobi stalno delo pri

premogokopih v Voitsbergu in Rosenthalu, postaja Voitsberg in Oberdorf na Gradec-Köflaškej železnici. (186—2)

Umetne

(32—22)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem ameriškem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel, poleg Hrdeckyjevega mostu, I. nadstropje.

Vaše blagorodje!

Dolgo časa sem bolehal na kataru v želodci in hudej mrzlici in sem vključ zdraviške pomoči tako oslabil, da skoraj nesem mogel hoditi. In tu sem se odločil preskrbeti si vključ mojemu nezaupanju proti tako imenovanim hvalisanim univerzalnim zdravilom dr. Rosov zdraviški balzam, katerega rabim po predpisu. Čez osem dni dobil sem zopet okus do jedi, in ko sem porabil 4 velike steklenice, bil sem popolnem zdrav. Vsi ljudje, ki me poznajo, čudijo se, da tako dobro izgledam, in jaz smatram za svojo dolžnost, izreči najtoplejšo zahvalo za Vaše izvrstno zdravilo in je vsem trpečim na takih boleznih najtoplejšo priporočam. Jaz tudi nimam nič proti temu, da te vrstice objavno porabite, vendar brez mojega imena. Ker hočem Rosov balzam vedno imeti pri sebi, prosim, pošljite mi ga 16 steklenic proti poštnemu povzetju. Z velespoštovanjem

J. W., c. kr. nadporočnik 8. poljskega topničarskega polka v Sibiriji.

Hitro in gotovo

pomoč boleznim v želodci in njih posledicam.

Vzdržanje zdravja

obstoji jedino v tem, da se vzdrži in pospešuje dobro prebavljenje, kajti to je glavni pogoj zdravja in telesne in duševne kreposti. Najboljše domače sredstvo, da se prebavljenje uravnava, da se pravo mešanje krvi doseže, da se odstranijo sprideni in slabi deli krvi, je uže več let splošno znani in priljubljeni

dr. Rosov zdraviški balzam.

Izdelan je iz najboljših, krepilno zdravilnih zelišč jako skrbno, upliva uspešno pri vseh težavah pri prebavljenju, osobito pri slabem apetitu, napetju, bljevanju, telesnih in želodčnih boleznih, pri krči v želodci, pri prenapolnjenju želodca z jedmi, zaslinjenju, krvnem natoku, hemoroidah, ženskih bolečinah, pri bolečinah v črevih, hipohondriji in melanholiji (vsled motenja prebave); isti oživlja vso delavnost prebave, napravlja kri zdravo in čisto in telesu dá zopet prejšnjo moč in zdravje. Vsled tega svojega izvršnega upliva je zdaj gotovo in priznано ljudsko domače sredstvo postal in se splošno razširil.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju svote.

Svarjenje!

Da se izogne neljubim napakam, zato prosim vse p. t. gg. naročnike, naj povsod izrečno dr. Rosov zdraviški balzam iz lekarne B. Fragnerja v Pragi zahtevajo, kajti opazil sem, da so naročniki na več krajih dobili neuspešno zmes, ako so zahtevali samo zdravilni balzam, in ne izrečno dr. Rosovega zdravilnega balzama.

Pravi

dr. Rosov zdraviški balzam

dobi se samo v glavnej zalogi izdelovalca B. Fragnerja, lekarna „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205—3.

V Ljubljani: G. Piccoli, lekar; Vlj. Mayr, lekar; Eras. Birschtz, lekar; Jos. Svoboda, lekar; J. pl. Trnkoczy, lekar. V Postojini: Fr. Baccaricchio, lekar. V Kranju: K. Šavnik, lekar. V Novem mestu: Dom. Rizzoli, lekar. V Kamniku: Jos. Močnik, lekar. V Gorici: G. Christofolletti, lekar; A. de Gironcoli, lekar; R. Kürner, lekar; G. B. Pontoni, lekar. V Oglej: Delia Damaso, lekar. V Trstu: Ed. de Leitenburg, lekar; G. Prendini, lekar; G. B. Foraboschi, lekar; Jak. Serravallo, lekar; Anton Suttina, lekar; Karol Zanetti, lekar. V Zagrebu: C. Arazim, lekar.

Vse lekarne in večje trgovine z materijalnim blagom v Avstro-Ogrski imajo zalogo tega zdravilnega balzama.

Tam se tudi dobi:

Pražko domače mazilo

zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnemejo ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri turih, gnojnih tokih, pri črvu in prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri izmaščenju, pri morski (mrtvi) kosti, zoper revmatične oteklino in putiko, zoper kronično vnetje v kolenih, v rokah, v ledji, če si kdo nogo spahne, zoper kurja očesa in potne noge, pri razkopanih rokah, zoper lišaje, zoper oteklino po piku mrčesov, zoper tekoče rane, odprte noge, zoper raka in vneto kožo ni boljšega zdravila, ko to mazilo.

Zapite bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne mazilo v kratkem vso gnojico na-se in rano ozdravi. — To mazilo je zato tako dobro, ker hitro pomaga in ker se po njem rana prej ne zaceli, dokler ni vsa bolna gnojica ven potegnena. Tudi zabrani rast divjega mesa in obvaruje pred snetom (črnim prisadom); tudi bolečine to hladilno mazilo pospeši. — Odprte in tekoče rane se morajo z mlačno vodo umiti, potem še le se mazilo nanje prilepi.

V škaticah po 25 in 35 kr.

(158—2)

Balzam za uho.

Skušeno in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znano, odstrani naglušnost, in po njem se dobi popolno že zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gld. av. velj.